

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 53/07-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. mája 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. B., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. V., B., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Správy katastra B. v konaní o zápis vecného bremena do katastra nehnuteľnosti a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. januára 2007 doručená sťažnosť M. B. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Správy katastra B. („ďalej len katastrálny úrad“) v konaní o zápis vecného bremena do katastra nehnuteľnosti pod č. k. V 2721/97.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že 12. júna 1997 bol povolený vklad do katastra nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy z 2. júna 1997, ktorou darovala svoj podiel k nehnuteľnostiam a ktorou bolo súčasne zriadené v jej prospech vecné bremeno na darovaných nehnuteľnostiach.

Podľa tvrdení sťažovateľky: „...právo z vecného bremena nebolo podľa § 41 kat. zák. vpísané do listu vlastníctva a do súboru popisných informácií katastra v poradí, v akom boli katastrálnemu úradu doručované návrhy, čím sa nestalo hodnoverným a záväzným údajom katastra a naopak záväznými sa podľa § 71 kat. zák. stali chybné údaje katastra, ktoré boli neúplne vpísané v rozpore s právnym stavom a so skutkových stavom do listu vlastníctva a niektoré poslúžili ako podklad na písomné vyhotovenie ďalších listín, čím sa tieto chyby následne do týchto listín prenášali.

Podľa § 43 písm. a) kat. zák., katastrálny úrad mal vykonať zápis v deň, ktorým rozhodnutie o povolení vkladu nadobudlo právoplatnosť, najneskôr však v nasledujúci deň, t. j. 13. 6. 1997. (...) Nezapísaním môjho práva z vecného bremena v zákonom stanovenej lehote vznikli zbytočné prieťahy v horeoznačenom konaní, ktoré k dnešnému dňu trvajú 3.494 dní.“

Na základe uvedených skutočností je sťažovateľka toho názoru, že katastrálny úrad porušil jej ústavné právo zakotvené v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Postupom Správy katastra B., v konaní vedenom pod číslom V 2721/97, bolo porušené základné právo M. B., (...) na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov ustanovené v čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd prikazuje Správe katastra B., (...) konať bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd ukladá Správe katastra B., (...) aby do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu zaplatila M. B., rodenej Č., (...) občianke Slovenskej republiky, primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jej základného práva vo výške 349.400,- Sk.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania a zaplatiť ich na účet (...) v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohoto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak túto ochranu neposkytujú všeobecné súdy.

Podľa právneho názoru ústavného súdu bežne uplatňovaného v jeho rozhodovacej praxi „výkon základných práv uvedených v čl. 48 ods. 2 ústavy, predovšetkým predpokladá predošlé uplatnenie práva na súdnu ochranu a aj inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy s tým, že oprávnený subjekt sa zákonom ustanoveným postupom domáha svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, príp. na inom zákonom ustanovenom orgáne Slovenskej republiky“. (napr. I. ÚS 30/97)

Podstatou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je, že sa ho oprávnená osoba domáha zákonom ustanoveným postupom na orgáne príslušnom na jej poskytnutie, pričom rozsah, spôsob a doba jeho uplatnenia závisí výlučne od toho, kto sa jej domáha (napr. I. ÚS 49/99).

Právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov sa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy priznáva aj v konaní orgánov verejnej správy. Uplatnenie tohto základného práva možno pokladať za právne významné len v takých prípadoch konania pred orgánmi verejnej správy, kde zákon neustanovuje právne účinky nečinnosti správneho konania, v dôsledku čoho nečinnosť alebo pomalá činnosť orgánu verejnej správy marí uplatnenie práva oprávnenej osoby (napr. II. ÚS 62/99).

Podľa ustanovenia § 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v správnom súdnictve preskúmavajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Podľa ustanovenia § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie

je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Z citovaných právnych noriem vyplýva, že vo veci sťažovateľky je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorými je aj katastrálny úrad. Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Vychádzajúc z právnych záverov a zisteného skutkového stavu ústavný súd dospel k záveru, že v predmetnej veci sťažovateľky nie je daná jeho právomoc (čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), a preto sťažnosť pre nedostatok svojej právomoci odmietol.

Ústavný súd nemá právomoc ukladať orgánom verejnej správy povinnosť konať, ak sa uloženie tejto povinnosti nedomáhal oprávnený subjekt podaním návrhu na príslušnom zákonom určenom orgáne, a to spôsobom predpísaným zákonom, pričom v právomoci ústavného súdu nie je ani posudzovanie zákonnosti postupu (vrátane realizácie práva na konanie bez zbytočných prieťahov) orgánov verejnej správy.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o prikázaní vo veci konať a o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia označených základných práv, ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa ich sťažovateľka domáhala, nezaoberal. Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd nezaoberal ani žiadosťou o náhrade trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2007